

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ, KIRJAAMO
kirjaamo@stm.fi

**LAUSUNTO PÄIVYSTYSAPU 116117-PALVELUN KÄYTTÖÖN TULEVISTA AIKUSTEN
KIIRELLISEN HOIDON OHJEISTA (VN/13857/2019)**

Kuurojen Liitto ry haluaa lausua Päivystysapu 116117-palvelun osalta palvelun saavutettavuudesta, vaikka varsinaisesti lausuntopyyntö koskeekin hoidon ohjeistusta.

Kuurojen Liitto ry on huolissaan siitä, että Päivystysapu 116117 valtakunnalliseen palveluun ei vaikuta olevan tulossa muuta muotoa kuin puhelimitse saatava neuvonta. Ministeriö on ohjeistanut suunnittelijoita, että takaisinsoittopalvelu voidaan sisällyttää palvelukokonaisuuteen, mutta saavutettavista yhteydenottomuodoista ei puhuta.

Sotedigi.fi-sivustolla kerrotaan palvelun tulevasta digitaalisesta alustasta, mutta myöskään sieltä ei käy tarkemmin selville, saako sitä kautta yhteyttä ottava asiakas yhdenvertaisesti ja saavutettavasti sen hetkiseen tilanteeseensa kohdentuvaa neuvontaa vai tulevatko digitaalisen alustan neuvot olemaan yleisluonteisia valmiita tekstejä.

On yhdenvertaisuuslain (1325/2014) vastaista, mikäli kuuro asiakas joutuu vain siitä syystä lähtemään päivystävään sairaalaan tilanteensa arviointiin, ettei voi soittaa päivystysapupalveluun (syrjivä käytäntö vamman perusteella). Takaisinsoittopalvelu ei palvele sitä, joka ei pysty puhumaan puhelimesta.

Kuurojen Liitto ry ja Kuuloliitto ry ovat yhteistyössä HUS:n sairaanhoitopiirin kanssa tehneet saavutettavan mallin Uudenmaan alueelle (poislukien Helsingin kaupunki). Chat-neuvonta toimii Terveyskylän alustalla ja vaatii vahvan tunnistautumisen. Vahva tunnistautuminen voi itsessään poissulkea osan mahdollisesta käyttäjäkunnasta. Näin kuitenkin se ryhmä, joille puhelimesta toimiminen on mahdotonta, voi saada yhdenvertaisen neuvonnan akuuttiin tilanteeseensa. Palvelusta lisää <https://www.terveyskyla.fi/paivystystalo/palvelut/hus/paivystysavun-tekstipalvelu>.

Kelan vammaisten tulkkauspalvelut ja Hätäkeskuslaitos ovat aloittamassa vuoden 2020 aikana pilottia viittomakielisen hätäpuhelun soittamisesta. Pilotin aikana on tarkoitus arvioida ja mahdollisesti laajentaa pilottia myös Päivystysapu 116117-palveluun Varsinais-Suomen alueella. Tätä kehityssuuntaa on syytä seurata myös ministeriössä ja mikäli pilotti on onnistunut, laajentaa palvelua myös valtakunnallisesti päivystysavun käyttöön.

Mikäli Päivystysapu 116117-palvelu suunnitellaan sairaanhoitopiirien omana toimintana, Kuurojen Liitto ry edellyttää, että ministeriö ohjeistaa sairaanhoitopiirejä huolehtimaan, että puhelimitse tapahtuvan neuvonnan rinnalle luodaan saavutettava chat- tai muu tekstiin perustuva neuvontakanava.

Kuurojen
Liitto ry

PL 57
(Ilkantie 4)
00401 Helsinki

P. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi
Y-TUNNUS 0213564-6

Helsingissä 28.2.2020

Markku Jokinen, toiminnanjohtaja